

Inatsisartuni ilaasortaq Aleqa Hammond

§36 naapertorlugu apeqqummut, nr. 2010-232

Asasara Aleqa Hammond

Inatsisartut suleriaasianni § 36 naapertorlugu Naalakkersuisunut imatut apeqquteqarput:

"Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermut inatsisip malinneqarnissaa kiisalu Inatsisartut nunani allamiut Namminersorlutik Oqartussaannarnut akileraartaler-nissaat taasissutigineqalerpat naaggaarnissaannik kaammattuineq pillugit SIK-mik GAM-illu anguniagaqartumik oqaloqatigeeqqilernissaat anguniarlugit qanoq iliulersaarpat? "

Apeqquteqaammut tunngavilersuutinni Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut aamma SIK-ip Inatsisartunut ilaasortanut allagaasa 16. september 2010-imeersut imarisaat innersuusutigaatit. Allakkani taakkunani kattuffiit marluk taakkua oqaatigaat, Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermut inatsisip malinneqarnissaa pillugu Naalakkersuisunut pilersitsiviusumik oqaloqatiginninniarsimagaluarnertik iluatsissimanngitsaq.

Oqaloqatigiittoqarsimanngitsaq Naalakkersuisut isumaqatiginngilaat, kisiannili ilumoorpoq sammineqartuni tamaginni kattuffiit taakku marluk isumaqatigineqarsimanngitsut, tamannalu aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip aamma inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsisip eqqortumik nassuiarneqarnissaa pillugu apeqqummut tunngatillugu pisimavoq.

Kattuffinnit taakkunanga marlunnit allakkanut 16. februar 2010-imeersunut, Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisup aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisup akissutaanni 22. februar 2010-imeersuni, inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsisip aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip nassuiarneqarnerat pillugu makku taakkununga ilisimatitsissutigineqareerput:

"Aatsitassarsiorluni misissuineq, aatsitassarsiorfimmik ingerlatsineq aatsitassarsiornermillu ingerlataqarnerit allat, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi maleruagassaqartinneqarput, tassani ingerlatseqatigiiffittut imaluunniit inuinnartut Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermi ingerlataqarnissamut akuersissummik tunineqarnissamut piumasaqaatit suut naammassineqartussaannersut inaarutaasumik aalajangiiffigineqarluni. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 87 imm. 2-imi aalajangersagaq imatut oqaasertaqarpoq:

3. november 2010
Sagsnr. 2010-041054
Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: bmp@nanoq.gl
www.nanoq.gl

"Imm. 2. Taamaattorli sumiiffiup akuersissuteqarfiusup iluani avataanilu illorsuarnik atortussanillu sanaartortitsinissamut nunaminertamik tunineqarnissamut inatsisartut inatsisaat malillugu qinnuteqanngitsoorsinnaavoq, takuulli § 47 imm. 4. Inatsisartut inatsisaat manna malillugu akuersissut taamattaq pisinnaatitsivoq taama ingerlatanik suliarinninnissamut ingerlataqarnissanut, kiisalu ingerlatat allat tamatumunnga toqqaannartumik attuumassuteqartut."

Tamanna isumaqarpoq Naalakkersuisut akuersissuteqarnerat, peqatigisaanik nunaminertanik atuinermut inatsit malillugu akuerisaasumik, nunaminertamik pineqartumik atuinissamut akuersissutaassasoq. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu akuersissut taamatutaaq ingerlatassamik pineqartumik ingerlatsinissamut kiisalu ingerlatassaq oqartussaasut ataatsimoortumik suliarinninnerannut ilaatillugu akuersissuteqarfigineqarsimappat, ingerlatassat inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit malillugu toqqaannartumik tassunga attuumassuteqartut ingerlannissaannut pisinnaatitsivoq."

Taamatut akissuteqarneq GA-ip iluarisimagunanngilaa, tassani tusagassiuutitigut kiisalu Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisumut kiisalu Namminersortutik Oqartussani allaffeqarfimmut arlalinnik allagaqarnermini isummani nangeqqillugu oqaatigaa, suliffeqarfiit nunanit allaneersut aatsitassarsiornermik ingerlatanik suliaqartut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmut (inuussutissarsiornermut inatsit) unioqqutitsisumik suliaqartut aammalu Naalakkersuisut piaaralutik inatsit Inatsisartunit akuerisaasoq isiginngitsuusaaraat.

GA-mut aamma SIK-mut 10. maj 2010-imi allakkanni oqaloqatiginnikkusunneq aamma loortumik uppersarneqarpoq. Allakkat imatut naaneqarput:

"Siusinnerusukkut nalunaarutigeriikkatsit Naalakkersuisut kattuffinnik oqaloqateqartarneq suleqateqarnerlu pitsaasoq attatiinnarusuppaat aammalu aatsitassarsiornermi suliaqarfimmi siuarsaanissamut siunnersuutit isumassarsiallu pitsaasut, sulisussanut nunaqavissunut aammalu suliffeqarfinnut kalaallinit pigineqartunut annertunerpaamik iluaqutaasinnaasut ammaffigissavagut, kisianni isummat annertunerusumik annikinnersumilluunniit eqqarsaatigilluagaanngitsut aammalu aatsitassarsiornermi suliaqartuni pissutsit assigiinngitsut piinnarnagit, tamatumunnga isumassarsianik pitsaanagerusunik eqqarsaatigilluakkanillu saqqummiussinissarsi pisariaqarpoq."

Ilusiliinissanut GA-ip siunnersuutai aatsitassarsiornermik suliaqarfimmi aningaasartuutit qaffasissusaannut ersarilluinnartumik annertuumik qaffatsitsisussaapput, taamaalillutillu Naalakkersuisut Kalaallit Nunaanni inuussutissarsiornermik ingerlataqarfiusussanik nutaanik ungasissoq eqqarsaatigalugu inerisaanissamut anguniagaannik ajornerulersitsiluni. Tamanna aamma GA-ip nammineerluni ilaasortaanut ajoqutaasussaavoq."

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut Inatsisartut Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata isumaliutissiissutaanni allassimavoq, Aatsitassanut Ikummatissanullu inatsisip akuerineqarnerani, pilersuisuusussanut nunanit allaneersunut piumasaqaatit aammalu suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissaq nassuiaasiinissarlu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit aqqutigalugu aammalu inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit aqqutiginaq isumagineqartarnissaa siunertarinqartoq.

Inatsisartut Inatsisit atortinneqarnerannut Ataatsimiititaliaata inatsisissatut siunnersuummut isumaliutissiissutaanni, aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip siunertaa, inuiaqatigiit pissarseqataanissaannik qularnaarinissaq aammalu soqutigisat assigiinngitsut mianerisassallu akornanni oqimaaqatigiissitsinissaq pillugit makkua allassimapput:

"Aatsitassat pillugit inatsisiliornerup siunertaa – oqimaaqatigiissitsiniarneq imaannaanngitsaq

Qulliunerusumit isigalugu aatsitassat pillugit inatsisiliorneq assigiinngitsunik siunertaqarpoq: Nunatsinni aatsitassarsiornermik ingerlatsineranut tunngavissamik qularnaarinittussaavoq, aatsitassarsiornermik ingerlatsinissamut aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu ingerlatseqatigiiffiit aningaasaliinissamut soqutiginnilersillugit killiliussanik aalajangersaanikkut. Inuiaqatigiit kalaallit nunami maani aatsitassarsiornermut atatillugu ingerlatanit aningaasaqarniarnikkut pissarseqataanissaannik, tamatumunngalu ilanngullugu aamma suliffeqarnikkut pissarseqataanissaannik inatsit qularnaarisussaavoq. Kiisalu aamma inatsisikkut qularnaarneqartussaavoq aatsitassarsiornermi ingerlatat avatangiisinik – minnerunngitsumik issittumi pinngortitamik sunnertiasumik - iluarsineqarsinnaanngitsumik innarliissanngitsut.

Isiginiagassat tamakku ilaatigut imminnut assortuukkalarput: Inuiaqatigiit pissarsiaassaannut avatangiisillu illersorneqarnissaannut piumasaqaatit sakkortuallaarpata aatsitassarsiornermik ingerlatanut aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu ingerlatseqatigiiffiit aningaasaleerusussuseqarnerat annikillisarpoq. Taamaalilluni oqimaaqatigiissitsiniarneq imaannaanngitsaq matumani pineqarpoq.

Oqimaaqatigiissitsineranut tamatumunnga qulliunerusumik killiliussat inatsisissatut siunnersuummi aalajangersarneqarput. Killiliussat taakku iluanni Naalakkersuisut nalunaarusiornikkut, nalinginnaasumik atugassarititaasussanik aalajangersaanikkut, akuersissutinut najoqqutarineqarsinnaasunik suliaqarnikkut il.il. aalajangersakkat immersussavaat.

...

Inuiaqatigiit pissarseqataanissaannik qularnaarineq

Soorlu avatangiisitta isiginiarneqarnissaat pinngitsoorneqarsinnaanngitsaq, taamaaqataanik aamma aatsitassarsiornermik ingerlataqarnermut atatillugu inuiaqatigiit sapinngisamik annertuumik aningaasaqarniarnikkut suliaasaqartitsiniarnikkullu pissarsiaqarnissaat qularnaarneqartariaqarpoq. Taamaattorli atugassarititaasut Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut suliaasaqartitsiniarnikkullu soqutigisaanik qularnaarinittussat imminni ima sukatertigineqassanngillat aatsitassarsiornermik uuliasiornermillu ingerlatseqatigiiffiit Kalaallit Nunanni ingerlatsinissamut soqutiginnikkunnaarsillugit. Tamanna nunatsinnik nukittorsaanaviannngilaq – aningaasaqarniarnikkut suliaasaqartitsinikkulluunniit.

Piumasaqaatit naapertuuttut suut isiginiarneqarsinnaanersut soorunami piffisap ingerlanerani allanngoriartortarput, matumanisuulli killiliussatut inatsit ineriartornermut naleqqussaasarnissamut inissaqartitsivoq."

Taamaalilluni aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip siunertaa § 1 tassungalu piareersaatitut suliaasut malillugit inatsimmi pissutsit assigiingitsut arlallit isumannaarneqartussaapput, tassani ilaallutik naleqquttumik aatsitassanik paaanermik ingerlatsinissaq aammalu aatsitassarsionermik ingerlataqarnerup maleruagassaqartinnissaa kiisalu illersorneqarsinnaasumik pisuussutinik atuinissaq aamma inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqartitsinissaq.

Pissutsinik assigiingitsunik isumannaarinissaq, pissutsinik assigiingitsunik taakkuninnga ataatsimoortumik naliliineq oqimaaqatigiissaarinerlu tunngavigalugit pissaq, tassani ilaallutik Namminersorlutik Oqartussat, suliffeqarfiit aatsitassarsionermik ingerlataqartut nunanit allaneersut aammalu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut soqutigisaat.

Matuma siuliani taaneqartutut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu – ilanngullugit taassuma siunertaa, aatsitassanut suliassaqaarfimmi ataatsimoortumik maleruagassiisutut iluseqarnera aammalu §§ 1, 3 aamma 87, imm. 3, uniffiup tullia - aatsitassarsionermi ingerlatat ingerlatallu tamatumunnga attuumassutilit siullermik pingaarnertullu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aammalu aatsitassarsionnissamut akuersissutini maleruagassinneqarput, aammalu inatsit akuersissutillu nalinginnaasumik inatsisinit allanit aammalu ingerlatat taamaattut pillugit maleruagassanit salliusussaallutik. Tamatuma saniatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu aatsitassanut oqartussaasoq (Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfik) ingerlatanik taamaattunik ataatsimoortumik ataatsimoorussisumillu oqartussaasutut suliassanik suliarinnittussavoq, tamannalu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit, aatsitassarsionnissamut akuersissutit inatsisillu allat aammalu ingerlatat taamaattut pillugit maleruagassat malillugit pisussaavoq.

Tamanna aatsitassanut ikummatissanullu danskit inatsisaat siusinnerusukkut atuuttoq malillugu tunngaviusunut oqartussaasutullu suleriaatsinut naapertuuppoq – aammalu ingerlatitseqqinnermut takussutissaalluni.

Kalaallit Nunaanni aatsitassanut oqartussaasut ukiorpassuit ingerlaneranni tunngavigsarsimavaat, suliffeqarfiit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit malillugu inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut piumasaqaatit naammassisimannikkaluaaraat, suliffeqarfiit nunanit allaneersut ingerlatanik aatsitassarsionnissamut akuersissutini pineqartunut ilaasunik ingerlatsinissaasut. Tamatuma saniatigut aatsitassarsionnermut oqartussaasut oqartussaasutut suleriaatsit tamatumunnga naapertuuttut malissimavaat. Tamanna danskit Kalaallit Nunaanni aatsitassarsionermik ingerlatsineranni 1998 tikillugu atuussimavoq, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfimmut, Naalakkersuisunut danskillu naalakkersuisuinut 1998-2009-imut atuussimalluni aammalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfimmut Naalakkersuisunullu 1. januar 2010-imiit atuutilerluni.

Suliffeqarfinnik nunanit allaneersunik aatsitassarsionermi ingerlatani pilersuisuusussatut atuinissamut piumasaqaatit taamaalillutik aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi inaarutaasumik aalajangersarneqarput.

Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi, suliffeqarfik qaqugukkut kalaallit suliffeqarfiattut isigineqassanersoq, inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmiit sukannernerungaatsiartumik piumasaqaateqarfigineqarpoq. Inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi taamaallaat piumasaqaataavoq immikkoortortaqaarfimmi pi-

lersitsisoqarsimassasoq, tamannalu amerlanerpaatigut immikkoortortaqaarfimmi aqutsisussamik, taamaalliluni taamaallaat ingerlatseqatigiiffimmut pineqartumut atatillugu allakkanik nakkartitsivittut atuuttussamik toqqaanikkut pisinnaasarpoq.

Suliassamik suliffeqarfimmik kalaallinit pigineqartumik suliarinnitsitsinissaq ajornarsima-tillugu, pilersuisuusussat nunanit allaneersut suliassamik aalajangersimasumik piffissa-mi killilimmi taamaallaat suliarinnittussatut, Naalackersuisut akuersissuteqarnerat tun-gavigalugu Kalaallit Nunaanni immikkoortortamik pilersitsinissamik pisussaaffilerne-qarnissaannut piumasaqaateqarneq, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmut unioq-qutitsisutut isigineqartariaqarpoq.

Tamatuma saniatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18-imi, sulisussamik suliffeqarfinnillu nunaqavissunik atuinissaq pillugu piumasaqaat, taamaattoqassappat immikkoortortami aqutsisussamik ingerlatseqatigiiffimmut pineqartumut tunngatillugu allakkanik nakkartitsivittut (isertortumik akunnermiliuttussaq) taamaallaat atuuttussamik toqqaanermi, ajornanngitsumik unioqqutinneqartussaassaaq. Taamaaliornikkut aatsi-tassanut ikummatissanullu inatsimmi suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik, inuiaqati-giinnut kalaallinut attuumassuteqavissunik atuinissaq pillugu piumasaqaat kimeerutis-saaq aammalu siunertaasoq qasunganerulissalluni.

GA-ip inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmik nassuiaanerata aamma-lu suliffeqarfiit nunanit allaneersut aatsitassanut suliassaqaarfimmi inerisaaqataanissaan-nut akerliunerata kingunerisussaassavaa, nunaqavissunik pingaartumik qillerinernik sa-juppillatsitsisarnernillu suliassani piginnaasaqannginneq pissutaalluni misissuiner-mi ingerlatassat arlalissuit ingerlanneqanngitsoornerat.

Assersuutigalugu taaneqarsinnaavoq Baffin-ip kangerliumarngani Canadap tungaaniit-tortaani Kalaallit Nunaata tungaaniittortaanituulli annertutigisumik sajuppillatsitsisarnernit paasissutissanik katersuisoqarsimannginnera pissutigalugu ikummatissiassarsiorluni misissuiner-nik aallartitsisoqarsimanngitsoq, pissutigalugu nunani tamalaani sajuppillat-sitsisarnernit tunisassiornermi, nunami namminermi nioqqutissanik illersuiniarnermik pissuteqartumik Canadap imartaaneersut ilaatinneqaqqusaanngimmata. Nunani tama-laani sajuppillatsitsisarnernit tunisassiornermut tunngatillugu Kalaallit Nunaat maanna-mut ammasorujussuarmik politikkeqarsimavoq, tamatumalu kingunerisaanik suliassa-qaarfimmi 100 %-imik suliffissuit namminneq aningaasalersugaannik annertoorujussuar-mik ingerlatsisoqarpoq. Taamatuttaaq pingaartumik ingerlatseqatigiiffiit qillerinermik i-ngerlataqartut Canadameersut Kalaallit Nunaanni niuerfimmu isersinnaatitaasiman-gikkaluarpata maannakkut nunami aatsitassarsiorluni misissuineq annertoq ingerlan-neqartoq attatiinnarneqarsinnaanaviannngikkaluarpoq.

GA-ip kissaatigisaatut allannguuteqartitsisoqassappat tamatuma kingunerissaanik aatsi-tassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18, kiisalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisor-taqaarfiup akuersissutinut ilusiliaanni suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut nassuiaaserne-qarneri aamma aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi kapitali 16 inuiaqatigiinnut piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqartitsinissamik naliliiner-mut tunngasoq, kiisalu § 87 allanngortinneqartariaqassappat immaqalu atorunnaarsinneqartariaqassallutik, pis-sutigalugu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut nassuiaaserneqarneri, taamaallaat immik-koortortami aqutsisoqarluni immikkoortortaqaalersinnaalernikkut saneqqunneqarsinnaa-lerpat, maleruagassat sunniutaaruttussaammata.

Aammattaaq suliffeqarfiit nunanit allaneersut aatsitassarsiornermik ingerlatanik suliaqar-
tarnerat pillugu eqqartuussissuserisup arlaannaannulluunniit attuumassuteqanngitsup
naliliisinnegarnera Naalakkersuisut sinnerlugit eqqartuussissuserisut suliffeqarfiannut
Bech-Bruun-imut suliakkiunneqarsimavoq, taassumalu allakkiami 10. oktober 2010-
imeersumi makkua pingasut pingaarnertut inerniliissutigai:

”

1. *Suliffeqarfik nunanit allaneersaq aatsitassarsiorluni misissueqqaarnissamut, misis-
suisinissamut imaluunniit paaanissamut akuersissut malillugu pisinnaatitsissummik
pigisaqartuusoq, suliffeqarfiup inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inat-
simmi inuussutissarsiornermik ingerlatsinissamut piumasaqaatit naammassisiman-
ngikkaluarai, ingerlatanik akuersissummi pineqartunut ilaasunik suliaqarsinnaavoq.*
2. *Akuersissut taamaattoq malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, ingerlatanik
akuersissummi pineqartunut ilaasunik suliarinninnissamut, suliffeqarfiup inuussutis-
sarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi inuussutissarsiornermik ingerlatsinis-
samut piumasaqaatit naammassisimangikkaluarai, suliffeqarfimmik nunanit alla-
meersumik atuisinnaavoq.*
3. *Suliffeqarfiup nunanit allaneersup, ingerlatanik akuersissummi pineqartunut ilaasu-
nik suliarinninnissamik pisinnaatitsissummik pigisaqartumut isumaqatigiissuteqar-
simasup, suliffeqarfiup inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi i-
nuussutissarsiornermik ingerlatsinissamut piumasaqaatit naammassisimangikka-
luarai, ingerlatat suliarisinnaavai.”*

Inerniliinernut taakkununga eqqartuussissuserisut suliffeqarfiata Bech-Bruun-ip nalili-
nerup eqikkarneqarnerani pissutsit pingaarnertut makkua tunngavilersuutigai:

”

1. *Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18, imm. 2, pisinnaatitsissummik
pigisaqartup aatsitassarsiornermik ingerlatani suliaqarnermi suliffeqarfinnik nu-
nanit allaneersunik atuisinnaanera pillugu maleruagassanik sukumiisunik ima-
qarpoq. Maleruagassat taakkua malillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, a-
kuersissummi suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissamik piumasaqaa-
teqartoqarsimangippat, suliffeqarfinnik nunanit allaneersunik atuisinnaavoq.
Akuersissut piumasaqaammik taamaattumik imaqaraluarpalluunniit, aamma ma-
leruagassat taakkua malillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, suliffeqarfiit
kalaallinit pigineqartut teknikkikkut imaluunniit niuernerpalaartumik ingerlanis-
samut tunngatillugu unammillersinnaassuseqanngippata, suliffeqarfinnik nunanit
allaneersunik atuisinnaavoq. Maleruagassat aatsitassanut ikummatissanullu i-
natsimmi aatsitassanut suliassaqarfimmi aaqqissuussinermut ataatsimoortumut
ilaapput, tassani aatsitassarsiornermi ingerlatanut tunngatillugu pissutsinik pi-
ngaaruteqartunik maleruagassiisoqarluni aammalu nalinginnaasumik aatsitas-
sarsiornermi ingerlatanut tunngatillugu pissutsit pillugit inatsisinit allanit salliu-
sussaataitaallutik. Taamaalilluni suliffeqarfiit inuussutissarsiummik ingerlataqar-
neq pillugu inatsimmi inuussutissarsiornermik ingerlatsinissamut piumasaqaatit
naammassisimangikkaluarat, § 18, imm. 2-imi maleruagassat malillugit sulif-
feqarfiit nunanit allaneersut ingerlatanik aatsitassarsiornermissamut akuersissutini
pineqartunut ilaasunik suliaqarsinnaasussaapput.*

2. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 87, imm. 2-imi, uniffiup aappaanni aammalu maleruagassamut tassunga inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatini allassimavoq, inatsit malillugu akuersissuteqarnerup taamatutaaq ingerlata-nik akuersissummi pineqartunut ilaasunik, ilaatigut "inuussutissarsionermik i-ngerlataqarnissaq pillugu inatsit" malillugu, suliaqarnissamut akuersissuteqar-neq kingunerisussaagaa. Taamaalilluni aamma maleruagassaq taanna malillu-gu imaassimassaaq, suliffeqarfiup inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi inuussutissarsionermik ingerlatsinissamut piumasaqaatit naammass-isisimangikkaluarai, suliffeqarfiit nunanit allaneersut ingerlatat aatsitassarsior-nissamut akuersissummi pineqartunut ilaasut suliarisinnaagai.
3. Naalackersuisut aalajangissagaluarpata suliffeqarfiit nunanit allaneersut siunis-sami, suliffeqarfiit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi i-nuussutissarsionermik ingerlatsinissamut piumasaqaatit naammassimangip-passuk ingerlatanik aatsitassarsionissamut akuersissutini pineqartunut ilaasu-nik suliaqarsinnaajunnaassasut, aatsitassarsionissamut akuersissut malillugu pisinnaatitsissummiq pigisaqartut annertoorujussuarnik annertunerusunik ani-ngaasartuuteqartinneqalersinnaapput, akornuteqartinneqalersinnaallutik annaa-saqarsinnaanerallu aarlerinarnersinneqarsinnaalluni. Taamaattoqassappat Naalackersuisut pisinnaatitsissummiq pigisaqartunit, Kalaallit Nunaanni aatsi-tassarsionermik ingerlatani annertoorujussuarnik aningaasaliisimasunit aam-malu siunissami aningaasaliimasunit, annertoorujussuarnik taarsiissuteqarnis-samik piumasaqaateqarfigineqarsinnaassapput.
4. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip siunertaa aammalu § 1 malillugit i- nat-simmi pissutsit assigiinngitsut arlallit isumannaarneqartussaapput, ilanngullugit naleqquttumik aatsitassanik paaanissaq aammalu aatsitassarsionermi ingerla-tani maleruagassiinissaq kiisalu illersorneqarsinnaasumik pisuussutinik atuinis-saq aammalu inuiaqatigiinni pijuartussamik sunniuteqartitsinissaq. Pissutsinik assigiinngitsunik isumannaarinissaq pissutsit assigiinngitsut taakkua ataatsi-moortumik naliliiffiginerisigut oqimaalutarnersigullu (oqimaaqatigiissitsineq) pis-saaq, ilanngullugit Namminersorlutik Oqartussat, suliffeqarfiit aatsitassarsior-nermik suliaqartut nunanit allaneersut aammalu suliffeqarfiit kalaallinit pigineqar-tut soqutigisaat.
5. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip siunertaa aammalu §§ 1 aamma 3 ma-lillugit inatsimmi anguniarneqartussaavoq, pissutsinut ingerlatanut aatsitassar-sionissamut akuersissummi pineqartunut ilaasunut pingaaruteqartunut tama-ginnut naleqquttumik maleruagassiinissaq. Maleruagassiineq nalinginnaasumik aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aammalu Naalackersuisunit inatsisip killissarititaasa iluanni aalajangersarneqassaaq.
6. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit inatsisaavoq killiliussat iluanni aalaja-ngersakkanik immersugassaq, aatsitassarsionermi ingerlatanik aqutsinermi tunngaviusunik pingaarnerpaanik aalajangersaaviusoq. Killiliussat taakkua i-luanni Naalackersuisut aalajangersakkanik naleqquttunik aalajangersaanissa-mut piginnaatinneqarput. Tamanna ilaatigut nalunaarutini, akuersissutinut atu-gassarititaasussani nalinginnaasuni aammalu akuersissutini aalajangersimasuni atugassarititaasutigut pisinnaavoq. Danskit aatsitassanut ikummatissanullu inat-

sisaat siusinnerusukkut atuuttoq taamatut assingusumik atuuppoq, aatsitassanut suliaasaqarfimmi maleruagassiinermi inatsisitit killiliussat iluanni aalajangersakkanik immersugassatut.

7. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 3 malillugu aatsitassanut oqartussaasoq (Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqaarfik), aatsitassarsiornermi ingerlatanut ingerlatanullu allanut taakkununga atasunut tunngatillugu pissutsini tamaginni ataatsimoortumik suut tamaasa ilanngullugit oqartussaasutut suliasanik suliarinnittussaavoq. Tamanna ilaatigut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit, aatsitassarsiornermi akuersissutit aammalu inatsisit maleruagassallu allat tamatumunnga pingaarutillit tunngavigalugit pissaaq. Tamatumani aamma danskit aatsitassanut ikummatissanullu inatsisaat siusinnerusukkut atuuttoq malillugu tunngaviusut oqartussaasullu suliarinnittarneranni suleriaaseq malinneqarput.
8. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 16, imm. 2 malillugu, aatsitassanut tunngatillugu misissuinissamut imaluunniit piiaanissamut akuersissut (annikitsumik aatsitassarsiornermi akuersissutit pinnagit) taamaallaat aktiaatileqatigiiffimmut aallaaviatigut Kalaallit Nunaanni angerlarsimaffeqartuusussamut tunniunneqarsinnaavoq. § 16, imm. 2, (aammalu annikitsumik aatsitassarsiornermi akuersissutit pillugit maleruagassat) eqqaassanngikkaanni, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit maleruagassanik imaqaanngilaq, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq suliffeqarfiussasoq kalaallinit pigineqartoq taamaalillunilu suliffeqarfiussinnaanngitsoq nunanit allaneersoq. Taamaalilluni aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu suliffeqarfiit nunanit allaneersut misissueqqaarnissamut akuersissutit aammalu misissuinissamut akuersissutit malillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartuusinnaapput. Aammattaarlu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu suliffeqarfiit nunanit allaneersut aatsitassarsiornermi akuersissutit malillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartuusut, aallaaviatigut ingerlatanik akuersissutini pineqartunut ilaasunik namminneerlutik suliaqarsinnaapput.
9. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 18, imm. 2, pisinnaatitsissummik pigisaqartup aatsitassarsiornermi ingerlatanik suliaqarnermi suliffeqarfinnik nunanit allaneersunik atuisinnaanera pillugu maleruagassanik sukumiisunik imaqaarpoq. Maleruagassat taakkua malillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, akuersissut suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuinissamik piumasaqaammik imaqaarsimanngippat, suliffeqarfinnik nunanit allaneersunik atuisinnaavoq. Akuersissut piumasaqaammik taamaattumik imaqaraluarpalluunniit, aamma maleruagassat taakkua malillugit pisinnaatitsissummik pigisaqartoq, suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut teknikkikkut imaluunniit niuernerpalaartumik ingerlanissamut tunngatillugu unammillersinnaassuseqanngippata, suliffeqarfinnik nunanit allaneersunik atuisinnaavoq.
10. Ikummatissiassanut tunngatillugu misissuinissamut qalluinissamullu akuersissutitut ilusiliani imm. 2102-imi aalajangersarneqarpoq, pisinnaatitsissummik pigisaqartoq akuersissut malillugu ingerlatanik suliaqarnermini aallaaviatigut suliffeqarfinnik kalaallinit pigineqartunik atuisasoq. Taamaattorli imm. 2102 malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartoq suliffeqarfinnik nunanit allaanersunik atuisinnaavoq, suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut teknikkikkut imaluunniit niuernerpa-

laartumik ingerlanissamut tunngatillugu unammillersinnaassuseqanngippata. Aalajangersakkat tassunga assingusut ikummatissiassanut tunngatillugu misissueqqaarnissamut akuersissutininut atugassarititaasussani nalinginnaasumi imm. 1302-imi takuneqarsinnaapput. Taamatutaaq aalajangersakkat annertunerpaatigtut tassunga assingusut aatsitassanut tunngatillugu misissueqqaarnissamut akuersissutininut taamatullu misissuinissamut akuersissutininut atugassarititaasussani nalinginnaasumi imm. 1302-imi takuneqarsinnaapput.

11. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 84, imm. 2 malillugu, Naalackersuisut ingerlatanik aatsitassarsiornissamut akuersissutini pineqartunut ilaasunik suliaqarnissaq pillugu aammalu ingerlatat taamaattut inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniuteqartinneqarnissaat pillugu aalajangersakkanik aalajangersaasinnaapput. Tamanna tunngavigalugu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, inuiaqatigiinni piujuartussamik iluaqutaasumik sunniutaasussanik nalilersuineq pillugu aammalu inuiaqatigiit aningaasaqarnerannut tunngatillugu isumaqatigiissuteqarnissaq (Impact and Benefit Agreement) pillugu ilitsersuummik aalajangersaasimavoq.
12. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu – tassani ilaallutik taassuma siunertaa, aatsitassanut suliassaqarfimmi ataatsimoortumik maleruagassiisutut iluseqarnera aamma §§ 1, 3 aamma 87, imm. 3, uniffiup aappaa - aatsitassarsiornermi ingerlatat ingerlatallu taakkununga atasut siullermik pingaarnertullu aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi aamma aatsitassarsiornissamut akuersissutini maleruagassinneqartussaapput, aammalu inatsit akuersissutillu nalinginnaasumik inatsisinut maleruagassanullu allanut ingerlatanut taamaattunut tunngasunut naleqqiullutik salliususaatitaapput. Tamatuma saniatigtut aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu aatsitassanut oqartussaasoq (Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik) ingerlatanut taamaattunut tunngatillugu ataatsimoortumik suut tamaasa ilanngullugit oqartussaasutut suliassanik suliarinnittussaavoq, tamannalu aatsitassanut ikummatissanullu inatsit, aatsitassarsiornissamut akuersissutit aammalu inatsisit maleruagassallu allat tamatumunnga pingaarutillit tunngavigalugit pissaaq. Tamanna danskit aatsitassanut ikummatissanullu inatsisaat siusinnerusukkut atuuttoq malillugu tunngaviusut oqartussaasullu suliarinnittarneranni suleriaatsimut naapertuuppoq – aammalu tamatuminnga ingerlatitseqqinnermut takussutissiilluni.
13. Kalaallit Nunaanni aatsitassanut oqartussaasut ukiorpassuarni tunngavigisarsimavaat, suliffeqarfiit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi inuussutissarsiornermik ingerlatsinissamut piunasaqaatit naammassisimannngikaluaaraat, suliffeqarfiit nunanit allaneersut ingerlatanik aatsitassarsiornissamut akuersissutini pineqartunut ilaasunik suliaqarsinnaasut. Tamatuma saniatigtut aatsitassanut oqartussaasut tamatumunnga naapertuuttumik oqartussaasut suliarinninneranni periaatsit malittarsimavaat. Tamanna danskit Kalaallit Nunaanni aatsitassanut suliassaqarfimmi aqutsineranni 1998 tikillugu, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut, Naalackersuisunut danskillu naalackersuisuinut 1998-2009-imi atuussimavoq aammalu Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfimmut aamma Naalackersuisunut 1. januar 2010-imiit atuussimalluni.

14. Pissutsit matuma siuliani taaneqartut malillugit imaassimassaaq aatsitassanut ikummatissanullu inatsit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmit salliusussaataaasoq, tamatumani inatsisit taakkua akornanni naapertuutinnigit-soqarsimassappat. Taamaalilluni suliffeqarfiit nunanit allaneersut, suliffeqarfiit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi inuussutissarsiornermik ingerlatsinissamut piunasaqaatit naammassisimannikkaluaraat, ingerlatanik aatsitassarsiornermissamut akuersissutini pineqartunut ilaasunik suliaqarsinnaati-taasimassapput. Taamaattorli tamatumunnga taarsiullugu aatsitassanut ikum-matissanullu inatsit imaluunniit aatsitassarsiornermissamut akuersissut malillugu imaassimasinnaavoq, ingerlatat akuersissummi pineqartunut ilaasut taamaallaat suliffeqarfinit kalaallinit pigineqartunit suliarineqarsinnaasut.

15. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi § 87, imm. 2, uniffiup aappa malillu-gu, inatsit malillugu akuersissummik tunniussisoqarnerani taamatutaaq ingerla-tanik akuersissummi pineqartunut ilaasunik kiisalu tamatumunnga toqqaannar-tumik attuumassuteqartunik ingerlatanik allanik suliaqarnissamut akuersissute-qartoqartarpoq. Maleruagassamut tassunga inatsisissatut siunnersuummut nas-suiaatini allassimavoq:

"Siunnersuut manna malillugu akuersissut taamattaq ingerlatamik pineqartumik i-sumaginninnissamut pisinnaatitaaffiliineruvoq, kiisalu inuussutissarsiteqarneq pil-lugu inatsit malillugu ingerlatat tamakkununnga attuumassuteqartut, oqartussatut suliarinninnermi tamakkiisumik ilanngullugit ingerlataq akuerineqarsimappat."

16. Taamaalilluni § 87, imm. 2, uniffiup aappaa malillugu imaassimassaaq suliffeqar-fiit nunanit allaneersut, suliffeqarfiit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi inuussutissarsiornermik ingerlatsinissamut piunasaqaatit naammas-sisimannikkaluaraat, ingerlatanik aatsitassarsiornermissamut akuersissummi pine-qartunut ilaasunik suliaqarsinnaasut. Tamanna atuutissaaq suliffeqarfiit nunanit allaneersut pisinnaatitsissummik pigisaqartuunersut imaluunniit pisinnaatitsis-summik pigisaqartut sinnerlugit (tamanna pillugu isumaqatigiissuteqarneq malil-lugu) ingerlatanik suliaqartuunersut apeqqutaatinnagu.

17. Inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 3-imi aalaja-ngersarneqarpoq inatsit atuutinnigitsoq "kalaalimineerniarfinit imaluunniit aali-sarnikkut, piniarnikkut, aallaaniarnikkut nunalerinikkut imaluunniit assassorluni kusanartuliornermik assigisaannilluunniit inuussutissarsiteqarnermut." Inatsi-sissatut siunnersuummut nassuiaatini maleruagassaaq manna allassimavoq:

"Imm. 3-imut:

Aalisarnikkut, piniarnikkut, aallaaniarnikkut nunalerinikkullu inuussutissarsiummik ingerlatsinermi pineqarput aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni aamma piniar-neq aallaaniarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaanni kiisalu nunalerineq pillugu Inatsi-sartut inatsisaanni pineqartut."

18. Taamaalilluni § 1, imm. 3 malillugu inatsit inuussutissarsiornermik ingerlatsiner-mi, suliassaqarfimmi ingerlatanut immikkut (ataatsimoortunik) maleruagassanit maleruagassaqartinneqartunut, suliassaqarfiit ilaannut aalajangersimasunut a-tuutinnigilaq. Tamatuma ersersippaa inatsit aatsitassanut suliassaqarfimmi, aat-

sitassarsiornermi ingerlatanut ingerlatanullu taakkununga atasunut, aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi immikkut (ataatsimoortumik) maleruagassanit maleruagassaqartinneqartumut aamma atuutinngitsoq.

19. *Aatsitassarsiornermik suliaqarnerup imaluunniit aatsitassarsiornermik ingerlatat inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 3-imi taaneqarsimannginnerannut, inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit 2001-imi akuerineqarmat aatsitassanut suliassaqaarfimmi inatsisiliornissamut aalajangiisinnaatitaanerup Namminersornerullutik Oqartussanit tiguneqarsimannginnera ilaatigut pissutaasimassaaq. Taamaalilluni namminersornerulernissamut inatsimmi maleruagassat malillugit Namminersornerullutik Oqartussat inatsisiliornissamut aalajangiisinnaatitaanerat malinneqarsimassaaq, tassalu inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit aatsitassanut suliassaqaarfimmut atuutinngitsoq, aammalu qanoq pisoqaraluarpalluunniit aatsitassanut ikummatissanullu inatsit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmit salliusussaataitaasimassalluni, tamatumani inatsisit atuuffissaat qalleraassimappata aammalu maleruagassaasa akornanni naapertuutinngitsoqarsimappat. Inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 1, aallaaviatigut tamatumunnga naapertuuttumik nassuiarneqartariaqarpoq.*
20. *Taamaalilluni aallaaviatigut inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi § 1, imm. 1 aamma/imaluunniit imm. 3 malillugu imaassimassaaq, inatsit aatsitassarsiornermik ingerlatanut ingerlatanullu taakkununga atasunut aatsitassarsiornermik akuersissummi pineqartunut ilaasunut atuutinngitsoq. Aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi imaluunniit taassuma piareersarneqarnerani allassimanngilaq, Namminersorlutik Oqartussat suliassaqaarfik 2009-imi tiggummassuk, inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsisip atuuffissaa aatsitassanut suliassaqaarfik ilaasussanngorlugu annertusineqartoq. Akerlianik tamatuma paarlattua aatsitassanut ikummatissanullu inatsisip siunertaa aammalu ilaatigut §§ 1, 3 aamma 87, imm. 2, uniffiup aappaa malillugit atuuttussatut isigineqartariaqarpoq.*
21. *Naalackersuisut aalajangissagaluarpata suliffeqarfiit nunanit allaneersut siunissami, suliffeqarfiit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi inuussutissarsiornermik ingerlatsinissamut piumasaqaatit naammassisimanngippassuk ingerlatanik aatsitassarsiornermik akuersissutini pineqartunut ilaasunik suliaqarsinnaajunnaassasut, aatsitassarsiornermik akuersissut malillugu pisinnaatitsissummik pigisaqartut annertoorujussuarnik annertunerusunik aningaasartuuteqartinneqalersinnaapput, akornuteqartinneqalersinnaallutik annaasaqarsinnaanerallu aarlerinernerulersinneqarsinnaalluni. Taamaattoqassappat Naalackersuisut pisinnaatitsissummik pigisaqartunit, Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiornermik ingerlatani annertoorujussuarnik aningaasaliisimasunit aammalu siunissami aningaasaliimasunit, annertoorujussuarnik taarsiisuteqarnissamik piumasaqaateqarfigineqarsinnaassapput."*

Taamaattumik pissutsit eqqartuussissuserisup naliliinerani tikkuarneqartut malillugit erseqqilluinnarpoq, aatsitassanut ikummatissanullu inatsit inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmit salliusussaataitaasoq, tamatumani inatsisit taakkua marluk akornanni naapertuutinngitsoqarsimappat. Taamaattumik inuussutissarsiummik ingerla-

taqarneq pillugu inatsit aatsitassanut suliassa qarfiup iluani malinneqannginnerarlugu oqaaseqarneq tunngavissaqanngilluinnartut Naalakkersuisut tamakkiisumik oqaatigisinnaavaat.

Ileqqorissaarnissaq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq, suliffeqarfiit nunanit allaneersut ingerlatanik aatsitassanut ikummatissanullu inatsimmi pineqartunut ilaasunik suliaqartut, soorunami suliffeqarfiit kalaallinit pigineqartut assigalugit, suliffeqarfik inuussutissarsionnermi ingerlatanik aatsitassarsionnissamut akuersissummi pineqartunut ilaanngitsunik aallartitsiniaruni, inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsimmi inuussutissarsiummik ingerlatsinissamut piumasaqaatit naammassisimasussaagaat.

Ullormut oqaluuserisassap UKA2010/63-ip Inatsisartuni suliarineqarnerani Naalakkersuisut Siulittaasuut Inatsisartut apeqquteqaat aallaavigalugu oqallinnerannik eqikkaanermini inerniliivoq, sulisitsisut nunatsinni najugaqartut pisortat suliariumannittussarsiuussineranni aammalu aatsitassanik piaanermut uuliamillu qalluinnermut atatillugu suliasanik sapinngisamik amerlanerpaanik qularnaariffigineqartarnissaannik anguniagaqarneq Naalakkersuisut isumaqatigigaat. Taamaattorli Naalakkersuisut Siulittaasuata peqatigisaanik tikkuarpaa tamanna maleruagassanik allaffissornikkut pisariusumik ingerlanneqartunik akimmiffinnillu piviusuunngitsunik atuutsitsiinnarnikkut anguneqarnavianngitsoq, soorlumi inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsit maannakkut atuuttoq suliffeqarfinnik kalaallinik pigineqartunik unammilleqatigiinnermi pitsaanerusunik piviusumik atugassaqartitsiviuunngitsumik isertortumik suliaqarnissamik periarfisseerpa-sissumik isikkoqartoq.

Tamatumunnga taarsiullugu Naalakkersuisut Siulittaasuut isumaqarpoq inuussutissarsionnermut inatsisinik nutarterinissat pisariaqartinneqartoq, taamaattumillu Naalakkersuisut aalajangersimasumik Inatsisartut 2011-imi upernaakkut ataatsimiinnissaannut inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsisip 2001-imeersup maannakkut atuuttup atorunnaarsinneratigut, inuussutissarsiummik ingerlataqarneq pillugu inatsisip nutarterneqarnissaanut siunnersuummik saqqummiussinissaq sulissutiginiarpaat.

GA-ip aatsitassanut suliassa qarfimmi sulisunut nunanit allaneersunut tamakkiisumik akileraarusiisalnissaq eqqunneqarnissaanut Inatsisartut akerliullutik taasinissaannut kajumissaarineranut tunngatillugu, GA tusarniaanermi peqataasutut isertitanit akileraarutit pillugit Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuummut tusarniaanermut akissuteqaateqarsimavoq. Tusarniaanermut akissuteqaammut Naalakkersuisut oqaaseqaataanit tigulaakkamit ilaatigut makkua allassimapput:

Naalakkersuisut tamakkiisumik akileraarutit kajumissaarineranut unammillernernullu sunniutaanut tunngasumik GA-p isiginninnera isumaqatigisinnaanngilaat. Akissarsiat ataatsimoorussamik (tassalu isumaqatigiissutitigut) imaluunniit inunnut ataasiakkaanut isumaqatigiissutigineqartarput.

Akissarsiakitsut akunnattumillu akissarsiallit akissarsiaat nalinginnaasumik isumaqatigiissutitigut aalajangerneqartarput. Kalaallit Nunaanni assersuutigalugu ilinniarsimanngitsut HK-llu, soqutigisaat SIK-mit isumagineqartut tamatumani pineqarput. Atorfillit tamarmik taamatut isumaqatigiissummi pineqartut, isumaqatigiissutit malittarisassaata malillugit akissarsiaqartinneqartarput, pineqartoq nunami maaniamiunera avataaneersuuneraluunniit apeqqutaatinnagu. Akissarsianut aningaasartuutitut tunngatillugu suli-

sitsisunut kalaallinut sulisartunut taarsiullugit sulisunik avataaniit aggersunik atorfinitsitsineq taamatut pisoqartillugu iluaqutissartaqanngilaq. Akerlianik avataaneersunik atorfinitsitsineq sulisitsisumut immikkut angalanernut, pigisanik nuussinermut il.il. aningaasartuuteqartitsinnaavoq.

Inuttaa toqqarlugu akissarsianik isumaqatigiissuteqarfiginnittarneq akissarsiakkaanerusunut atornerqarnerusarpoq. Taamatut pisoqartillugu akissarsiat qaffasissusii suliffeqarfinni pissutsinit aalajangerneqartarput. Akissarsiat suliffeqarfinni pissutsinit aalajangi-gammata, sulisitsisup sulisumik atorfinitsitsinermut aningaasartuutai assigiissapput (atorfinitsitsinermut atatillugu annertunerusumik aningaasartuutaasinnaasut eqqaassanngikkaanni atorfinitsinneqartoq Kalaallit Nunaanniit imaluunniit avataaniit pisuunera a-peqqutaatinnagu).

Taamaammat tamakkiisumik akileraarnermik aaqqiinerup kalaallit suliffeqarfiisa unam-millersinnaanerannut ajoqutaanissaa ilimagissallugu tunngavissaqanngilaq.

Kalaallimut sulisorisamut isumaqatigiissutit naapertorlugit akissarsiaqartumut tamakkiisumik akileraarnermik aaqqissuussineq aalajangersimasumik suliaqarfiusumut atorfis-sarsiornissamut pilerissuseqarneranut allanngortitsinngilaq. Akissarsiakitsunut akunnat-tumillu akissarsiaqartunut aamma aallaaviatigut tamakkiisumik akileraarnermik aaqqis-suussinermut atasumik atorfinitsitaannginneq aningaasatigut iluaqutaassaaq.

Akissarsiaqqortunerit eqqarsaatigalugit atorfeqartumut tamakkiisumik akileraartarnermik aaqqiinerup atornerqarnera aningaasatigut iluaqutissartaqarsinnaavoq. Naalakkersuisul-lu siunnersuutip taassuma saqqummiunnissaa aalajangersimanagerat, tamakkiisumik aki-leraartarnerup eqqartorneqartunut atasunik iluaqutissartaqarneranut atatillugu isigine-qassaaq.

Atortussiassalerinermi nalinginnaasorujussuuvoq "angalaartunik" sulisoqartarneq, piffis-sap ingerlanerani nunami aalajangersimasumi sulillutik, piffissamilu allami nunami alla-mi, piffissamilu aamma allami nunat pingajuanni il.il. Ilaatigut sulisut suliamut tunngasu-tigut immikkorluinnaq ilisimasaqartut paasinartumik nunat pineqartut assigiinngitsorparu-jussuusunik akileraartarnermi periusaannik paasiniaanermut nukippassuit atorsinnaan-ngilaat taamaattumillu akileraartarnermut tunngasutigut suliassat sulisitsisumut tamak-kiisumik suliaritittarlugit sulisitsisumillu akissarsiat ilanngaaseriikkat isumaqatigiissutaa-simasut tigusalugit.

GA-mit oqaatigineqartartoq alla tassaavoq ingerlatseqatigiiffiit nunanit allaneersut aatsi-tassanut suliassaqarfimmi suliaqartut Kalaallit Nunaannut akileraaruteqartanngitsut. Ka-laallit Nunaanni suliaqarfinni kisiartaalluni pisinnaatitsissummik pigisaqartunut tamagin-nut Aatsitassanut ikummatissanullu inatsit malillugu immikkut nalunaarutiginninnissaq pisussaaffiliiffiuvoq. Akileraarutini A-nik unerartitsinissaq qulakkeerniarlugu aammalu ingerlatseqatigiiffiit aatsitassanut suliassaqarfimmi suliaqartut GER-imut nalunaarsorne-qartarnissaat qulakkeerniarlugu nalunaarutiginninnissamik pisussaaffeqarnermi ilaavoq pilersuisuusussanut isumaqatigiissuteqarnermi aningaasartat pillugit paasissutissiinis-saq aammalu sulisunut ataasiakkaanut akissaatit pillugit paasissutissiinissaq.

Matumuuna neriutigaara apeqqutiit naammattumik paasinarsisissimassallugit, kisiannili soorunami tamanna pisariaqartissagukku apeqqutinik itisilissutaasinnaasunik akisuteqarnissamut annertunerumillu paasissutissiinissamut piareersimavunga.

Inussiarnersumik inuulluaqqusillunga

A handwritten signature in black ink, appearing to be 'Ove Karl Berthelsen', written in a cursive style.

Ove Karl Berthelsen